

Școli Prietenoase cu Natura

Ediția VI 2021 - 2022

3. Plantare specii de flori, arbori, arbuști prietenoase pentru viețuitoare

Indiferent dacă vorbim de sate sau orașe, viața păsărilor și a altor animale este condiționată de existența spațiilor verzi. În mediul urban, alături de parcuri, o importanță deosebită o ocupă grădinile caselor, școlilor, care, dacă nu sunt încă, pot să devină mici oaze pentru vietățile citadine. O grădină este mult mai atractivă pentru faunas dacă acesta îi asigură în același timp locuri de reproducere, de adăpost și de hrănire, atât în timpul verii, cât și în perioada de iarnă. Aceste condiții sunt întrunite numai dacă vegetația grădinii este variată, structurată mozaicat și pe mai multe nivele. Prin urmare existența arborilor bătrâni, a tufărișurilor sau a speciilor de plante veșnic verzi este la fel de importantă precum prezența pajiștilor și a plantelor decorative prin flori.

Pomii și arbuștii autohtoni (soc, măceș) au o valoare mult mai mare pentru o grădină prietenoasă cu natura decât speciile decorative, deoarece în perioada de înflorire atrag insectele polenizatoare, iar pe parcursul perioadei reci oferă fructe păsărilor care rămân la noi.

Arbori bătrâni

Un număr mare de specii de păsări, chiar și veverița, își construiesc cuibul în coronamentul dens al arborilor sau se reproduc în scorburile existente în trunchiurile sau crengile mai groase. Totodată, coronamentul bogat le oferă posibilități de adăpostire, de protecție împotriva prădătorilor sau condițiilor meteo nefavorabile.

Scoarța lor constituie habitat pentru o mulțime de insecte, care reprezintă principala sursă de hrană a păsărilor în special în perioada de creștere a puilor.

Specii de plante veșnic verzi

Datorită foliajului dens, oferă un plus de protecție speciilor care le vizitează. În iernile geroase contribuie semnificativ la șansele lor de supraviețuire. Reprezintă locul preferat de cuibărire pentru anumite specii de păsări, precum sticletele sau florintele.

Gard viu, tufe, tufărișuri

Chiar dacă necesită îngrijire constantă, pe lângă aspectul plăcut, gardul viu oferă multe beneficii grădinilor menite să susțină biodiversitatea citadină. Ramurile întrețesute facilitează construcția cuiburilor de către păsările de talie mică, dar oferă și adăpost împotriva prădătorilor și condițiilor meteo nefavorabile pe tot parcursul anului. Speciile de tufe cu fructe asigură și resurse de hrană pentru multe viețuitoare.

În procesul de întreținere trebuie să tindem spre formarea unui gard viu gros și dens. Tunderea trebuie să faciliteze ramificarea gardului și să fie realizată la începutul primăverii. Dacă toaletarea are loc în perioada de înflorire și formare a fructelor, păsările și alte animale animale vor rămâne fără hrană în perioada în care au cea mai mare nevoie de ea. O altă perioadă când nu se recomandă tunderea gardului viu o reprezintă aceea de reproducere a păsărilor.

Nu se recomandă îndepărtarea stratului de zăpadă, deoarece aceasta oferă un plus de protecție.

Specii recomandate: tuia (*Thuia sp.*), tisa (*Taxus baccata*), soc (*Sambucus nigra*), gutui japonez (*Chaenomeles superba*), hurmus (*Symphoricarpos albus*), scoruș (*Sorbus aucuparia*), corn (*Cornus mas*), păducel (*Crataegus monogyna*), măceș (*Rosa canina*).

Plante cățărătoare

Prin împânzirea pereților, gardurilor goale, pergolelor, dar și a scoarței copacilor, plantele cățărătoare nu doar decorează grădina, dar contribuie semnificativ la creșterea biodiversității citadine. Există nenumărate soiuri și varietăți, atât veșnic verzi, cât și cu frunze căzătoare, care pe lângă aspectul estetic oferit, sunt preferate de diferite specii de animale. Astfel, speciile cu

flori, ca iedera, vița canadiană sau vița-de-vie sălbatică (*Parthenocissus quinquefolia*), trompeta cățăărătoare (*Campsis* sp.), caprifoiul (*Lonicera* sp.), clematitele (*Clematis* sp.), glicina (*Wisteria sinensis*), zorele (*Ipomoea* sp.), atrag insectele precum albinele, fluturii și larvele acestora oferindu-le mâncare, iar specii ca iedera, vița canadiană (*Parthenocissus quinquefolia*) atrag păsările cântătoare cu fructele lor mici, în special toamna și iarna. Frunzișul dens protejează vizitatorii atât de prădători, cât și de arșiță în cursul verii, în timp ce iarna, în special plantele veșnic verzi (iedera) devin ascunzători preferate pentru păsările de talie mică.

Vegetația de sub tufărișuri, pajiști mai înalte, necosite

Oferă un microclimat mai umed și atrage melcii și râmele, acestea din urmă numărându-se printre sursele de hrană preferată de mierle și cocoșari. Printre speciile de păsări care preferă să-și construiască cuibul pe sol sau în vegetația mai înaltă se remarcă măcăleandrul, privighetoarea, câneparul, pitulicea mică. Plantarea ienupărului târâtor sau a altor specii târâtoare va fi răsplătită prin apariția speciilor de păsări menționate.

Pajiști și terenuri deschise

Pajiștile mixte reprezintă habitat propice pentru un număr mare de insecte, care constituie o sursă importantă de hrană pentru păsări și mamifere mici. Râmele de pe sol sunt consumate în special de mierle și cocoșari. Speciile cu flori atrag insectele și oferă semințe speciilor de păsări.

Plante perene, plante ornamentale

Există o gamă variată de plante decorative, specii cu flori, care pe lângă creșterea aspectului estetic al grădinii ne încântă prin atragerea unei diversități imense de insecte, printre care și fluturi cu o cromatică variată.

Întreținerea vegetației

La plantarea noilor specii lemnoase se recomandă alegerea speciilor autohtone. În decursul anilor, pe nu doar gardul viu, ci și arborii și tufele vor trebui tunse. În momentul tunderii se evită tăierea ramurilor pe care au fost construite cuiburi și pe cele din jurul lor. Se recomandă executarea tăierilor în așa fel încât să determine îmbogățirea coroanelor prin ramificarea crengilor în mănunchi.

Se recomandă cosirea parțială a pajiștii, favorizând astfel maturarea semințelor necesare înmulțirii plantelor, dar și dezvoltarea animalelor care consumă semințe. Prin udare frecventă, regulată, atragem râmele, care la rândul lor vor atrage speciile care le vor consuma.

Este contraindicată folosirea insecticidelor, deoarece prin eliminarea sursei de hrană se elimină și speciile insectivore din grădină.